

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Flatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara, 21 Mart 1929

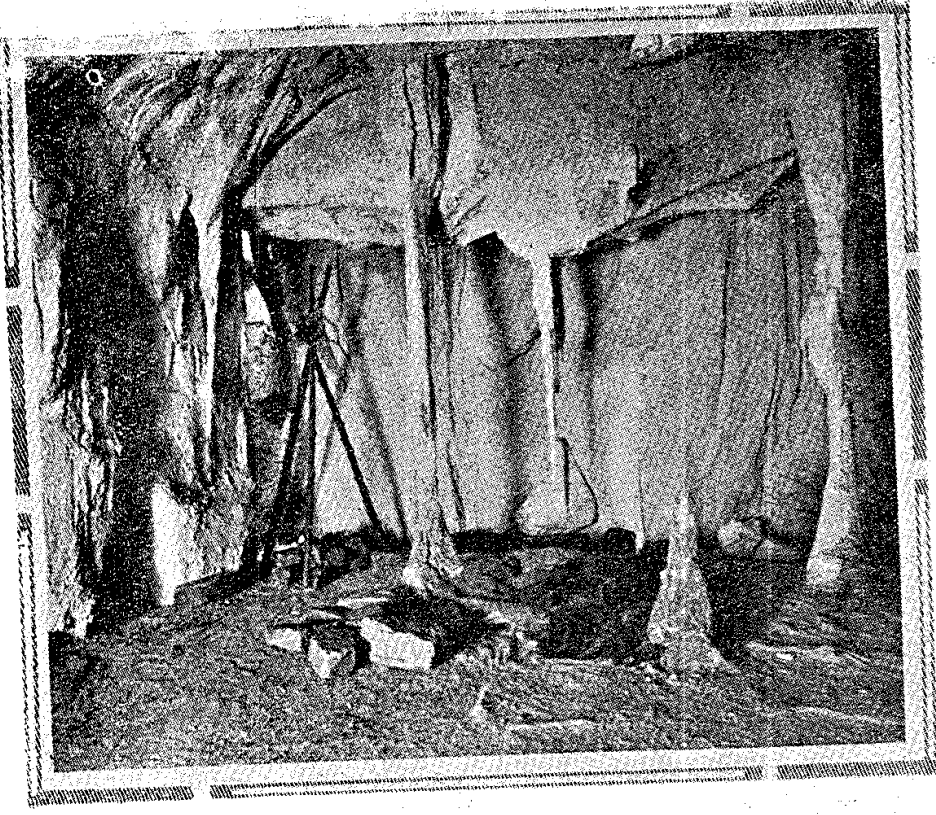
Sayı: 121

İLİM VE SAN'AT HAFTASI

Büyükler VE Gölgeleeri

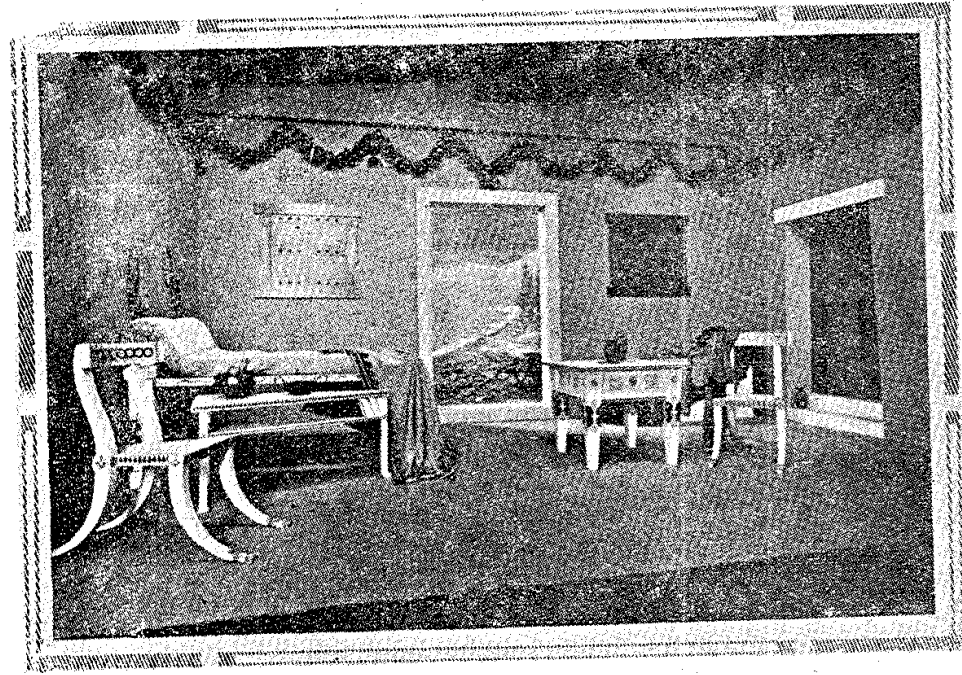
„George Bernard Shaw”

Mağara devrinde yatak odası

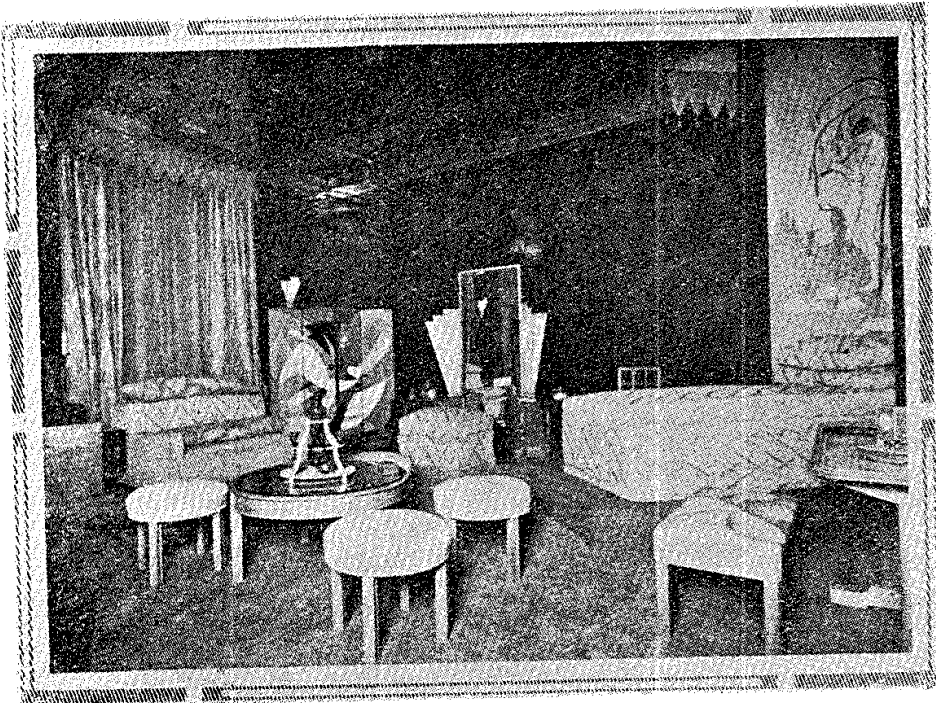
Eski İtalyada yatak odası

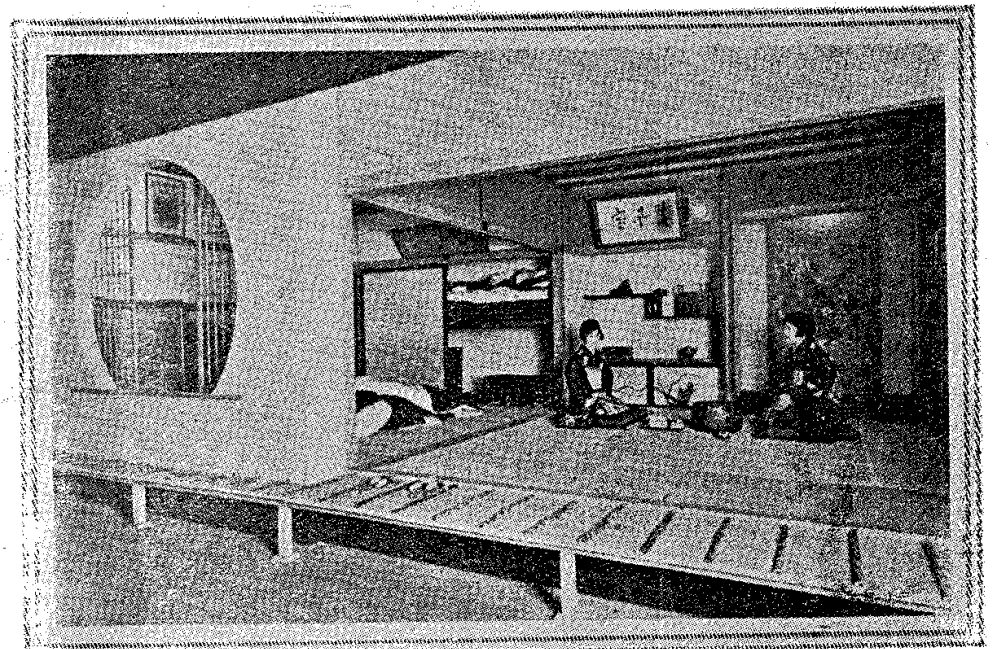
Eski Yunanilerde yatak odası

İngilterede Viktorya devrinde yatak odası

Bugünkü devrin yatak odası

Japonlarda yatak odası

“İdeal Ev Sergisi,,nden bir kaç intiba

San'at âleminde bir dava

Bundan bir müddet evvel bu sütunlarda san'at dünyasındaki heykeltıraşlığa ait bir davadan bahsetmiştik. Bu defa da güzel san'atların resim şubesinde tesadüfedilen bir münakaşa ve davayı zikredeceğiz.

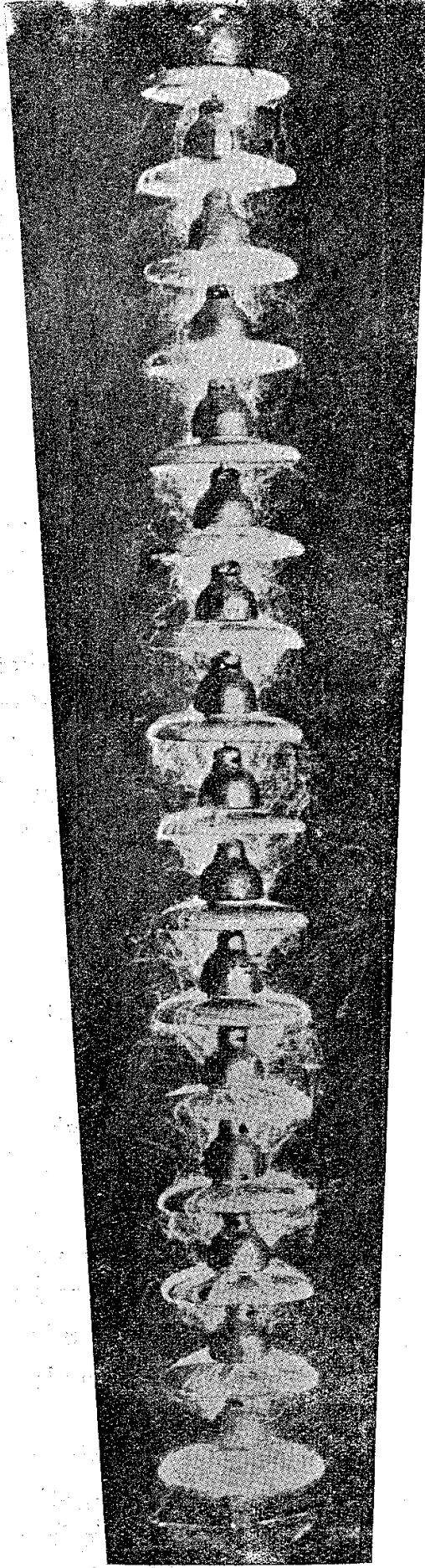
Bu münakaşa ve ihtilaf meşhur, ressam Leonardo da Vinci'nin «La belle feronnière» isimindeki meşhur bir tablosu yüzünden hasıl olmuştur. Geçen şubatın beşinde Madam (Andrée Ledoux Hahn) tarafından, New-York mahkemesinde, Sir Joseph Duveen aleyhine açılan davada 1,000,000 liralık zarar ve ziyan istenmiştir. Bunda iddia ediliyor ki: «9» sene evvel Sir Duveen'in, Madam Hahn'ın sahip olduğu «La belle Feronnière» isimindeki tablo hakkında (Leonardo da Vinci)nin hakikî eserinin kopyesidir denmesi satılmak üzere olan bu tablonun kıymetini düşürmüştür. Bu ihtilaf zaten, 1923 de de Fransada Pariste mütehassıslar tarafından münakaşa edilmiş ve netice itibariyle Louvre müzesindeki resmin hakikî eser olduğu ve Madam Hahn'ın elindeki bir kopyeden başka bir şey olmadığı kabul edilmişti. Mutahassıslar hükümlerinde kısmen resmin san'at itibariyle kıymetini, kısmen de kullanılan boyaların tabiatını esas ittihaz etmişlerdir. Şimdi bu muhakeme hâlâ devam etmektedir. Sir Duveen, iddiasını geri almak hakkındaki teklifi reddetmiş ve mütehassısların dinlenmesini istemiştir.

Davaya esas olan resimleri burada görüyoruz. Hakikî olduğu ileri sürülen resimde hatlar daha keskin ve barizdir. İhtilafın girmiş olduğu yol, Madam Hahn'ın davayı gaybedeceğini göstermektedir.

Elektrik harikaları

Son senelerin elektrike vermiş olduğu kıymet ve ehemmiyet her ihtimalin fevkine çıkmıştır. Hele Amerika ve Almanya'da yüksek kuvvetlerdeki cereyanlarla elde edilen elektrik kavşeri ve sun'î ışımşekler çok cazip bir manzara arzeder. Bir milyon voltluk bir cereyanla yapılan tecrübelerden çok hayrete şayan neticeler alınmıştır. Bir Alman laboratvarında iğ şeklinde

16 mücerritle nefis bir elektrik lem'ası hasıloolmuştur. Bir milyon voltluk bir elektrikle 2 metre 18 santimetre uzunluğundaki bir zincir halindeki mücerritle meydana gelen şımşek şekli harikulâdedir. Elektrik dantelası denilen ziya şekli ise

Elektrik harikaları

gene 1,000.000 voltluk bir elektrik tecrübesinin mahsulüdür. 15 «pamuk iği»nden yapılmış bir mücerrit üstüne sevk edilen bir milyon voltluk bir elektrik ceryanı üzerinden rüzgâr geçirilirse elektrik şımşeginin güzel şeffaf bir tül ile örtüldüğü görülür.

55 ayak uzunluğundaki sun'î şımşek göz kamaştırıcı bir ziya hasıl ediyor. Bu sayıfalarda görülen resimler, Almanya'da yapılan tecrübeler neticesinde alınan çok cazip fotoğrafları gösteriyor.

İngilterede (ideal ev) sergisi

Avrupa ve Amerika'nın bir çok yerlerinde çok orijinal sergiler açılmaktadır. Bunlardan birisi de şubat 26 da İngilterede Olympia'da şehremizi tarafından açılan «ideal ev» sergisidir.

Burada tarihten evvelki zamanlar'an şimdiye kadar görülen ev ve oda şekilleri, bütün teferuatıyla gösterilmiştir. Biz buraya muhtelif asırlardaki yatak odalarının resimlerini alıyoruz. Buz devrindeki mağara sakininin yatak odasında stalaktit ve stalağmit şekilleri; ocak üzerinde daldan yapılmış bir sehpa görülmektedir. Tutankamon zamanındakilere gelince, bunlarda basitlik ve mısır tezyinatı göze çarpar. Mısır eserlerinde görülen çiy renkleri, bu odalarda ve eşyasında da nazarı dikkati celbediyor. Eski yunan devrine ait odada geniş ayaklı sandalyeler; yatak, karyola ve masalar üzerinde mahallî ve hususî nakışlar görülmektedir. Floransa yatak odasında 16ncı asır İtalyan mefruşatı hâkimdir; yatak, yukarıya örtülü saçaklı bir karyola üzerindedir. İngiltere'nin Viktorya devrine ait odada lüks ve gösterişli mefruşat vardır; müslin perdeler, ilk bakışta göze çarpar. İhtişam ve debdebe zaten o devrin mümeyyiz vasıflarındandır.

Cazbant devrinin bugünkü yatak odasına gelirse: «Miss 1929» ismini taşıyan bu oda parlak bakırdan tavanı, siyah mineli duvarları ve radyo tesisi, gramofoniyle göz kamaştırıcı bir heyet arzeder. Japon odalarını tetkik edersek ciddi bir basitlikle karşılaşırız. Müdevver pencereler çok caziptir.

Bu sergide bir çok büyük san'at kârların yatak odaları da gösterilmektedir. Odalardaki bütün tezyinat ve renkleri tamamiyle ait olduğu devri canlandırmaktadır.

İnsan zevkinin, tarihe müvazi olarak, fikrî ve ictimai tekâmüllü nasıl değıştiğini görmek isteyenler, her halde bu sergiyi ziyaret et-

«Le belle Ferronniere» hakiki tablosu

Bu tablonun kopyesi

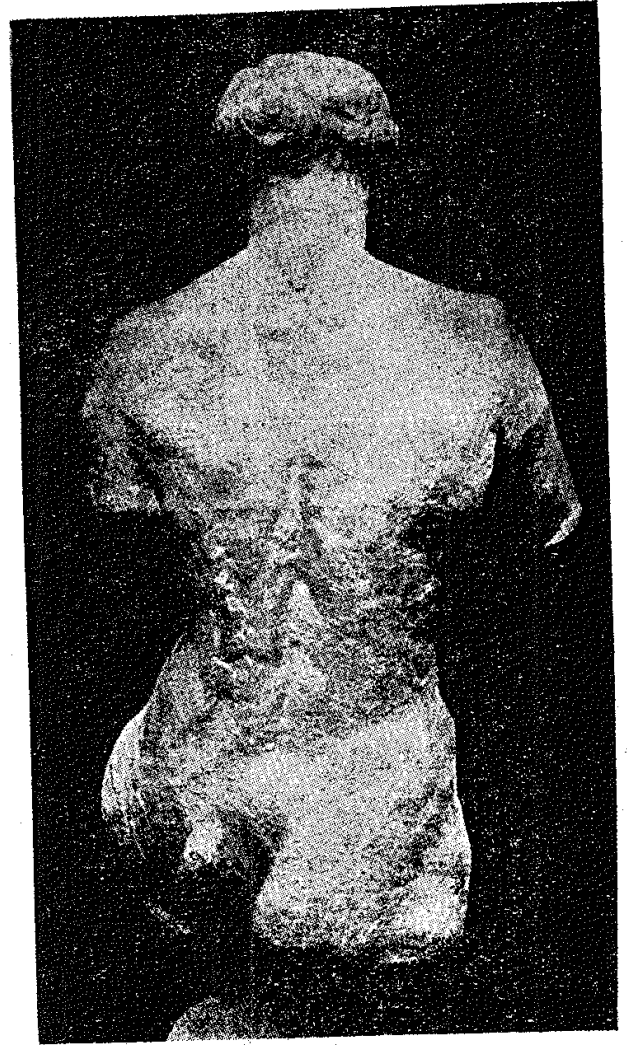
Kadın gövdesi
— "Kadın güzelliği," makalesine ait —

melidir. İngilterede Bilhassa kış mevsimlerinde açılan san'at sergileri, bedîî zevkleri tatmin eden en kıymetli vasıtalarından biridir. Hele geçenlerde küşat edilen Holanda san'atkârları meşheri bu senenin en değerli bir sergisi olmuştur. Yakında bu sergiden, ve Holanda san'atından etraflıca behsedeceğiz.

Meşahirin karikatürleri

Geçen seneki nushalarımızın birinde karikatür ve avrupadaki karikatürcülük hakkında kâfi derecede malûmat vermiştik. Bu seneki avrupa, bilhassa İngiliz ve Amerika mecmualarında sık sık büyük adamların karikatürlerine rasgeliyoruz.

San'atın bu şubesinin oralarda nasıl orijinal ve kıymetli mahsul-ler verdiğini anlamak için bunlardan Bernard Shaw'un nefis bir karikatürünü alıyoruz. (Gal)imza-siyle çıkan bu resimler «İnsanlar ve gölgeleri» ismini taşımaktadır. Hayat George Bernard Shaw hakkında bir kaç defa malûmat vermiştir. Bu asrın temayüz etmiş şahsiyetleri arasında kendisinin büyük bir mev-kii vardır. sosyalist düşünceli nevi şahsına münhasır bir adamdır. Bu karikatürün muvaffakiyeti, onun

Kadın gövdesi

— "Kadın güzelliği," makalesine ait —
şahsiyetini bir kaç çizgide canlan-dırabilmiş olmasındadır. Hele gölgesinde onun, kimseye benze-miyen ruhu, ne güzel ifade edil-miştir. Bir resmin muvaffakiyeti, san'atkârın ruhuyle, mevzuun ruhunun eserde kaynaşabilmesine bağlıdır.

KÂZIM SEVİNÇ